

Aktuella tendenser och att analysera ledarskap och organisation

Ledarskap och organisation — digitalt läromedel (Gy25). Facit finns interaktivt på kapitelsidan.

1. Vad skiljer att analysera från att bara beskriva en fråga om ledarskap och organisation?

a) Att ta isär frågan i delar, tolka dem med teorier, väga tolkningarna och dra en motiverad slutsats

b) Att återge så noggrant som möjligt hur något faktiskt är

c) Att sammanfatta en text kortare än originalet

2. Vilket av Bolman och Deals fyra perspektiv fokuserar på makt, intressen och kamp om begränsade resurser?

a) Det politiska perspektivet

b) Det strukturella perspektivet

c) Human Resource-perspektivet (HR)

3. Vilka tre grundläggande psykologiska behov anger självbestämmandeteorin (Self-Determination Theory, SDT)?

a) Trygghet, status och belöning

b) Struktur, kontroll och tydliga mål

c) Autonomi, kompetens och samhörighet

4. Ungefär hur stor andel av de sysselsatta i åldern 20–64 år arbetade hemifrån i någon utsträckning 2024, enligt Statistiska centralbyråns (SCB) arbetskraftsundersökningar (AKU)?

a) Cirka 13 procent

b) Cirka 46 procent

c) Cirka 75 procent

5. Enligt Internetstiftelsens rapport Svenskarna och internet 2025, hur såg fördelningen av artificiell intelligens (AI) i arbetet ut mellan olika grupper?

a) En klart större andel bland tjänstemän (cirka 42 procent) än bland arbetare (cirka 10 procent)

b) Ungefär lika stor andel bland tjänstemän och arbetare

c) En klart större andel bland arbetare än bland tjänstemän

6. Vad visade Gallups rapport State of the Global Workplace 2024 om medarbetarengagemanget i världen?

a) Att engagemanget steg kraftigt jämfört med 2023

b) Att engagemanget var oförändrat sedan 2023

c) Att andelen engagerade medarbetare sjönk från 23 procent 2023 till 21 procent 2024

7. En källkritisk läsare frågar bland annat vem avsändaren är. Varför spelar det roll att Gallup är ett kommersiellt bolag när man läser deras engagemangssiffror?

a) Därför att kommersiella bolag inte får publicera statistik

b) Därför att engagemangsmåttet bygger på företagets egen definition och bör läsas som en aktuell mätning, inte som absolut sanning

c) Därför att siffrorna då automatiskt är felaktiga och bör ignoreras

8. Vad kännetecknar konventionellt ledarskap i Försvvarshögskolans modell utvecklande ledarskap (UL)?

- a) Att ledaren främst agerar föredöme, visar personlig omtanke och inspirerar
- b) Att ledaren helt avstår från att leda och låter gruppen sköta sig själv
- c) Att ledarskapet bygger på krav, kontroll och belöning – 'piska och morot'